

ว่าด้วยเรื่อง "พายุ"

ศศิธร มัทธไมโตะ
โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม

สวัสดีค่ะ ชาว TPA NEWS ที่เคารพรักทุกท่าน กลับมาพบกันอีกครั้งก็ยังคงอยู่ในหน้าฝนอันชุ่มฉ่ำอีกเช่นเคยนะคะ ฤดูนี้เป็นฤดูที่ยาวนานที่สุดแล้ว ในบรรดาสามฤดูของบ้านเรา แดดมีทั้งเมืองไทย และประเทศอื่นๆ ในหลายทวีปทั่วโลก ก็ได้รับผลกระทบจากพายุ ไม่ว่าจะเป็นฝนตกหนัก ลมกระโชกแรง ไปจนถึงน้ำท่วม ดินโคลนถล่ม สร้างความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สินอย่างมาก สนุกกับภาษานี้ขอพูดถึงศัพท์สำนวน รวมถึงชื่อของพายุที่ได้ยินกันบ่อยในข่าวว่ามีความหมาย และที่มาจากอย่างไรนะคะ

เริ่มต้นด้วยคำว่า “พายุ” กันก่อนเลย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายว่า พายุ น. ลมแรง (ป., ส. วายุ ว่า ลม). กล่าวคือ พายุเป็นคำนาม มีความหมายว่า ลมแรง เป็นภาษาบาลี ส่วนภาษาสันสกฤตเรียก วายุ มีความหมายว่า ลม ค่ะ

ส่วนคำว่า วายุ มีความหมาย ๒ ความหมาย คือ (๑) น. ลม, อากาศ, ลมหายใจ (๒) น. เทพแห่งลม. (ดู พายุ). (ป., ส.)

ที่ได้เห็นได้ยินตามสื่อต่างๆ บ่อยครั้งในช่วงนี้เห็นจะเป็นคำว่า วาตภัย นะคะ

วาต-, วาตะ [วาตะ-] น. ลม. (ป., ส.) → วาตภัย น. ภัยอันตรายที่เกิดจากพายุ

กลับไปทีคำว่า พายุ กันอีกครั้งค่ะ เพราะยังมีลูกคำของพายุที่น่าสนใจอีกหลายคำ ดังนี้ค่ะ

๑) พายุติเปรสชัน น. พายุหมุนที่มีกำลังอ่อน ทำให้ฝนตกปานกลางถึงตกหนัก เกิดขึ้นในละติจูดกลางหรือละติจูดสูง มีความเร็วลมสูงสุดใกล้บริเวณศูนย์กลางไม่เกิน ๓๓ นอต หรือ ๖๑ กิโลเมตรต่อชั่วโมง. (อ. depression)

๒) พายุทอร์นาโด น. พายุประจำถิ่นขนาดเล็ก แต่มีความ

รุนแรงมาก มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒-๓ กิโลเมตร บริเวณศูนย์กลางพายุมีความกดอากาศต่ำมาก จึงทำให้อากาศรอบนอกที่พัดเข้าหาศูนย์กลางพายุมีความเร็วสูงมาก เมื่อเริ่มเกิดเมฆจะม้วนตัวเป็นรูปกรวยหรือวงเวียนออกมาจากฐานเมฆ ส่วนมากเกิดในบริเวณตอนกลางของสหรัฐอเมริกา และทางตะวันตกของออสเตรเลีย, ลมวงหรือลมวงช้าง ก็เรียก

๓) พายุโซนร้อน น. พายุโซนร้อนที่เคลื่อนที่ไปในละติจูดสูงๆ ในบริเวณนอกโซนร้อนหรือที่เกิดขึ้นนอกโซนร้อน

๔) พายุเฮอริเคน น. พายุที่มีความเร็วลมเช่นเดียวกับพายุไต้ฝุ่น แต่เกิดในมหาสมุทรแอตแลนติก ทะเลแคริบเบียน อ่าวเม็กซิโก และภาคตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือ

๕) พายุโซนร้อน น. พายุหมุนที่มีกำลังปานกลาง ก่อตัวขึ้นในบริเวณทะเลหรือมหาสมุทรในโซนร้อนใกล้เส้นศูนย์สูตร มีความเร็วลมรอบบริเวณศูนย์กลางตั้งแต่ ๓๔ นอต หรือ ๖๓ กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่ไม่ถึง ๖๔ นอต หรือ ๑๑๙ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

๖) พายุไซโคลน น. พายุหมุนที่มีกำลังแรงจัด ทำให้มีฝนตกหนักมาก เกิดขึ้นในมหาสมุทรอินเดีย ทะเลอาหรับ และอ่าวเบงกอล มีความเร็วลมใกล้บริเวณศูนย์กลางตั้งแต่ ๖๕ นอต หรือ ๑๒๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงขึ้นไป

๗) พายุไต้ฝุ่น น. พายุหมุนที่มีกำลังแรงจัด ทำให้มีฝนตกหนักมาก เกิดขึ้นในบริเวณภาคตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิก และในทะเลจีน มีความเร็วลมใกล้บริเวณศูนย์กลางตั้งแต่ ๖๕ นอต หรือ ๑๒๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงขึ้นไป (จ.)

๘) พายุโนแคม (สำนวน) (๑) น. พายุที่กระหน่ำตีเข้ามาอย่างรวดเร็วและแรง, โดยปริยายใช้เปรียบกับการกระทำที่เร็ว และแรง เช่น เขาเป็นคนใจร้อน ขับร่ออย่างกับพายุโนแคม (๒) น. ใช้เปรียบการกินทุกอย่างหมดในเวลารวดเร็ว ในความว่า กินอย่างกับพายุโนแคม

หมายเหตุ อักษรย่อในพจนานุกรม น. = นาม (คำนาม), จ. = จีน,

ป. = ปาลิ (บาลี), ส. = สันสกฤต, อ. = อังกฤษ

ต่อไปนี้เป็นขณนารายชื้อพายุที่ได้นนได้ฟ้งตามข่าวมีทั้งชื้อที่เป็นภาษาต่างประเทศ และชื้อที่คู้่นหุอย่างภาษาไทย ภาษาจีน หรือ ภาษาญี่ปุ่นกันนั้นคะ มาดูกันคะว่าชื้อพายุเหล่านั้นมีที่มาจากันอย่างไร

รายชื้อพายุที่ก่อตัวทางมหาสมุทรแปซิฟิกด้านตะวันตกตอนบน และทะเลจีนใต้ กรมอุตุนิยมวิทยาได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดการออกเสียงชื้อพายุเป็นภาษาไทยโดยมีนายทวิสิทธ์ ดำรักษ์ รองอธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา ฝ่ายบริหาร เป็นประธานกรรมการฯ และ

ประธานกรรมการฯ พร้อมด้วยคณะกรรมการฯ ได้ร่วมประชุมเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๓ โดยมีการพิจารณารายชื้อพายุ และความหมายของชื้อพายุ ซึ่งได้กำหนดใช้เฉพาะกิจการอุตุนิยมวิทยาให้เข้ากับการออกเสียงของราชบัณฑิตยสถานเพื่อใช้ในราชการซึ่งที่ประชุมฯ ได้ปรึกษาหารือ และแก้ไขเรียบร้อยแล้ว สมควรเผยแพร่ให้หน่วยงานของรัฐ และเอกชนตลอดจนประชาชนทั่วไปได้ทราบโดยทั่วกัน ในส่วนของประเทศไทยได้เสนอชื้อพายุจำนวน ๑๐ ชื้อ ได้แก่ พระพิรุณ ทุเรียน วิชา รามสูร เมขลา นิดา มรกต ชบา กุหลาบ และขนุน

รายชื่อ ๑๔๐ พายุที่ต้บตามชื้อบอบแต่ละประเทศในแถบมหาสมุทรแปซิฟิกตอนบนกับทะเลจีนใต้ ๑๔ ประเทศ

กลุ่มแรก

ประเทศที่ตั้งชื้อ	I	II	III	IV	V
กัมพูชา	Damrey (ดอมเรย์)	Kong-rey (กองเรย์)	Nakri (นากรี)	Krovann (กระวาน)	Sarika (สาริกา)
จีน	Longwang (หลงหวาง)	Yutu (ยูทู)	Fengshen (ฟงเฉิน)	Dujuan (ตู้เจี้ยน)	Haima (ไห่หม่า)
เกาหลีเหนือ	Kirogi (ไคโรจี)	Toraji (โทะราจิ)	Kalmaegi (คัลเมจี)	Maemi (เมมิ)	Meari (มิเอริ)
ฮ่องกง(จีน)	Kai-tak (ไคตั๊ก)	Manyi (มานหยี่)	Fungwong (ฟองวอง)	Choiwan (ชอยหวั่น)	Maon (หม่าฮั่น)
ญี่ปุ่น	Tembin (เทมบิง)	Usagi (อุซางิ)	Kammuri (คัมมูริ)	Koppu (คอปปู)	Tokage (โทะคาเงะ)
ลาว	Bolaven (โบลาวอน)	Pabuk (ปาลาปัก)	Phanfone (พันโฟน)	Kitsana (กฤษณา)	Nockten (นกกะเต็น)
มาเก๊า	Chanchu (จันจู)	Wutip (หวู่ตีบ)	Vongfong (หว่องฟง)	Parma (ป้าหม่า)	Muifa (หมุยฟ้า)
มาเลเซีย	Jelawat (เจอลาวัด)	Sepat (เซอปัต)	Rusa (รูซา)	Melor (เมอโลร์)	Merbok (เมอร์บุค)
ไมโครนีเชีย*	Ewinar (เอวินีร์)	Fitow (ฟีโตร์)	Sinlaku (ซินลากู)	Nepartak (เนพาร์ตัก)	Nanmadol (นันมาดอล)
ฟิลิปปินส์	Billis (บิลิส)	Danas (ดานัส)	Hagupit (ฮาคุปีต)	Lupit (ลูปีต)	Talas (ทาลัส)
เกาหลีใต้	Kaemi (เคมี)	Nari (นารี)	Changmi (ชังมี)	Sudal (ซูดัล)	Noru (โนรู)
ไทย	Prapiroon (พระพิรุณ)	Wipha (วิภา)	Mekkhala (เมขลา)	Nida (นิดา)	Kulab (กุหลาบ)
สหรัฐอเมริกา	Maria (มาเรีย)	Francisco (ฟรานซิสโก)	Higos (ฮิโกส)	Omais (โอไมส์)	Roke (โรค)
เวียดนาม	Soamai (ซาวไม)	Lekima (เลกิมา)	Bavi (บาหวี)	Conson (โกนเซน)	Sonca (เซินกา)

กลุ่มสอง

ประเทศที่ตั้งชื่อ	I	II	III	IV	V
กัมพูชา	Bopha (โบฟา)	Krosa (กรอซา)	Maysak (ไมลัก)	Chanthu (จันตู)	Nesat (เนสาด)
จีน	WuKong (หวู่คอง)	Haiyan (ไห่เยียน)	Haishen (ไห่เฉิน)	Dainmu (เต๋นหมู่)	Haitang (ไห่ตาง)
เกาหลีเหนือ	Sonamu (โซนามู)	Podul (โพดอล)	Pongsona (พงโซนา)	Mindulle (มินดอลเล)	Nalgae (นาลเก)
ฮ่องกง(จีน)	Shanshan (ซานซาน)	Lingling (เหล่งเหล่ง)	Yanyan (ยันยัน)	Tingting (เถ่งเถ่ง)	Banyan (บันยัน)
ญี่ปุ่น	Yagi (ยาจิ)	Kajiki (คะจิกิ)	Kujira (คุจิระ)	Kompasu (คอมปาซุ)	Washi (วาชิ)
ลาว	Xangsane (ซ้างซาร)	Faxai (ฟ้าไซ)	Chanhom (จันทรหอม)	Namteun (น้ำเท็น)	Matsa (มัสยา)
มาเก๊า	Bebinca (เบบินคา)	Vamei (ฮัวเหมย์)	Linfa (หลินฟ้า)	Malou (หมาไหล)	Sanvu (ซันหู่)
มาเลเซีย	Rumbia (รัมเบีย)	Tapah (ตาปาห์)	Nangka (นังกา)	Meranti (เมอร์อันตี)	Mawar (มาวาร์)
ไมโครนีเชีย*	Soulik (ซูลิก)	Mitag (มิแทก)	Soudelor (เซาเคิลอร์)	Rananim (รานานิม)	Guchol (กูโชล)
ฟิลิปปินส์	Cimaron (ซีมารอน)	Hagibis (ฮาภิบิส)	Imbudo (อิมบูโด)	Malakas (มาลากัส)	Talim (ตาลิม)
เกาหลีใต้	Chebi (เชบี)	Noguri (โนกูรี)	Koni (โคนี)	Megi (เมกิ)	Nabi (นาบี)
ไทย	Durian (ทุเรียน)	Rammasun (รามสูร)	Morakot (มรกด)	Chaba (ชบา)	Khanun (ขนุน)
สหรัฐอเมริกา	Utor (อุเตอร์)	Chataan (ชาทาาน)	Etau (เอตา)	Aere (ฮาเยเรย์)	Vicente (วีเซนต์)
เวียดนาม	Trami (จ่ามี)	Halong (หะลอง)	Vamco (หว่ามก้อ)	Songda (ซงด่า)	Saola (ซาวลา)

* ไมโครนีเชีย เป็นรัฐอิสระ อยู่บริเวณมหาสมุทรแปซิฟิก เหนือหมู่เกาะอินโดนีเซียที่ตั้งอยู่บริเวณเส้นศูนย์สูตร หรือ ๐ องศาไปทางเหนือ + ๑๐ องศา หรือบริเวณเส้นละติจูด (เส้นรุ้ง) ที่ ๑๐ องศาเหนือ

ระบบตั้งชื่อพายุใหม่โดยใช้ภาษาพื้นเมืองของแต่ละประเทศนี้เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งประเทศในแถบแปซิฟิกตอนบนกับทะเลจีนใต้ รวม ๑๔ ประเทศได้ตกลงกับองค์การอุตุนิยมวิทยาโลกว่าจะตั้งชื่อพายุเอง โดยแต่ละประเทศเสนอชื่อมาประเทศละ ๑๐ ชื่อ รวม ๑๔๐ ชื่อ แล้วแบ่งเป็น ๕ กลุ่ม ๆ ละ ๒๘ ชื่อ เมื่อเกิดพายุก็จะใช้ชื่อกลุ่มแรกไปเรื่อยจนหมดจึงใช้กลุ่ม ๒ ต่อไป กำหนดให้เริ่มใช้รายชื่อพายุดังกล่าว ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๔๓

ที่มาข้อมูล

1. รายชื่อพายุ. สืบค้นจาก <http://www.cmmet.tmd.go.th/met/typhoon.php> เมื่อ ๔ กันยายน ๒๕๖๑.
2. สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (๒๕๕๔). พจนานุกรม. สืบค้นจาก <http://www.royin.go.th/dictionary/index.php> เมื่อ ๓ กันยายน ๒๕๖๑.